

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ V POUTECH TOTALITÁRNÍHO MYŠLENÍ A SYSTÉMŮ

ERZIEHUNG UND BILDUNG IN DEN KETTEN DES TOTALITÄREN DENKENS UND DER TOTALITÄREN SYSTEME

EDUCATION AND SCHOOLING IN THE HAND-CUFFS OF TOTALITARIAN BELIEFS AND SYSTEMS

Záštitu nad konferencí převzal ministr školství, mládeže a tělovýchovy

PROGRAM/PROGRAMM

Datum konání / Tagungszeit / Date of conference:

1. – 2. června 2015 / 1. – 2. Juni 2015 / 1st to 2nd June 2015

Místo konání / Tagungsort / Place of conference:

Technická univerzita v Liberci – Univerzitní náměstí 1, budova G/ Technische Universität Liberec, Univerzitní náměstí 1, Gebäude G / Technical University Liberec, Sektor G

Pořadatelé / Veranstalter / Organizers:

Fakulta přírodovědně humanitní a pedagogická Technické univerzity v Liberci a Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského

1 / 6 / 2015

8.45 Slavnostní zahájení konference děkanem FP Technické univerzity v Liberci, Miroslavem Brzezinou a ředitelkou NPMK Markétou Pánkovou
Begrüßung und Eröffnung der Konferenz vom Dekan der PF der Technischen Universität Liberec Miroslav Brzezina und von der Direktorin von NPMK Markéta Pánková
Official opening of the conference by the dean of the FP of Technical University of Liberec, Miroslav Brzezina and by director of NPMK, Markéta Pánková

9.00 **Markéta Pánková** (*Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského*)
Výchova v období totalit a muzejní podsírkky Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského

Moderace/Moderated by M. Pánková

9.25 **Zdeněk Helus** (*Univerzita Karlova v Praze*)
Co zmůže pedagogika, aneb krize lidskosti jako výzva pro edukaci

9.50 **Ehrenhard Skiera** (*Universität Flensburg*)
Das Kind als Baumeister einer lichten Zukunft – Totalitäre Rettungsphantasien im pädagogischen Denken von Maria Montessori und Pavel Petrovic Blonskij

10.20 **Simonetta Polenghi** (*Università Cattolica del Sacro Cuore Milano*)
Giovanni Gentiles Schulreform zwischen Liberalismus und Totalitarismus. Von der Revision der Schulbücher (1923) zum „Staatsbuch“ (1930)

10.50 PŘESTÁVKA / PAUSE

Moderace/Moderated by T. Kasper

11.20 **Eva Matthes** (*Universität Augsburg*)
Theodor Litts antitotalitäre Pädagogik

11.50 **Edvard Protner** (*Univerza v Mariboru*)
Die geisteswissenschaftliche Pädagogik in Slowenien zwischen Totalitarismus und Demokratie

12.30 OBĚD / MITTAGSPAUSE / LUNCH

Moderace/Moderated by E. Protner

13.30 **Dana Kasperová** (*Technická univerzita v Liberci*)
Ghetto Theresienstadt – ein Ort der Erziehung und Ausbildung?

14.00 **Jörg W. Link** (*Universität Potsdam*)
Die Volksschule im Nationalsozialismus

14.30 **Andreas Hoffmann Ocon** (*Pädagogische Hochschule Zürich*)

„Die Biologisierung des Denkens“ –Sozialtechnologie, Eugenik und Vererbungslehre in der 1. Hälfte des 20. Jahrs. in deutschen und schweizerischen Zeitschriften

15.00 PŘESTÁVKA / PAUSE

Moderace/Moderated by B. Kudláčová

15.30 **Tomáš Kasper** (*Technická univerzita v Liberci*)

Deutsche Jugendbewegung in der ČSR zwischen dem nationalen und sozialen Kampf

16.00 **Toni Morant** (*Universitat de València*)

Die *Sección Femenina*: Die Frauenorganisation der Spanischen Falange, 1933-1945

16.30 **Karel Rýdl** (*Univerzita Pardubice*)

K problematice hodnocení školství a výchovy v totalitních režimech

17.00 ZÁVĚR PRVNÍHO DNE KONFERENCE / KONFERENZABSCHLUß AM ERSTEN TAG / END OF FIRST CONFERENCE DAY

18.45 PŘIJETÍ V OBLASTNÍ GALERII V LIBERCI / EMPFANG IN DER GALERIE / RECEPTION AT REGIONAL ART GALLERY IN LIBEREC

Udělení medaile J. A. Komenského / Verleihung des J. A. Comenius Preises / J. A. Comenius Medal Awarding

Křest knih / Buchpräsentation / Book presentation

Moderace/Moderated by K. Rýdl

- 9.00 **Andrej Rajský** (*Trnavská univerzita v Trnave*)
Filozofická reflexia totalitarizmu vo výchove
- 9.30 **Dariusz Stepkowski** (*Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*)
Allmachtstraum: Selbstverstrickung polnischer Pädagogik in der sozialistischen Ära
- 10.00 **Milan Krankus** (*Univerzita Komenského v Bratislave*)
Totalitná ideológia v školskej a mimoškolskej výchove na Slovensku v r. 1938-1945

10.30 PŘESTÁVKA / PAUSE

Moderace/Moderated by S. Polenghi

- 11.00 **Blanka Kudláčová** (*Trnavská univerzita v Trnave*)
Tvorba Juraja Čečetku a ideológia Slovenského štátu v rokoch 1939 - 1945
- 11.30 **Andras Neméth** (*Eötvös Loránd Tudományegyetem Budapest*)
Die Umwälzung der Disziplinmerkmale der ungarischen Erziehungswissenschaft nach 1948

12.00 OBĚD / MITTAGSPAUSE / LUNCH

Moderace/Moderated by E. Matthes

- 13.00 **Sonja Häder** (*Technische Universität Dresden*)
Pädagogische Wissenschaft in einer (modernen) Fürsorgediktatur - das Beispiel DDR
- 13.30 **Ulrich Wiegmann** (*Humboldt-Universität zu Berlin und DIPF Berlin*)
Staatssicherheitsdienst und Schule in der DDR: Geschichte und Geschichtsschreibung

14.00 PŘESTÁVKA / PAUSE

SEKCE A – Room G 312

Moderace/Moderated by A. Hoffmann Ocon / E. Skiera

- 14.20 **Snjezana Šušnjara** (*Univerzitet u Sarajevu*), **Štefka Batinić** (*Hrvatski školski muzej*), **Igor Radeka** (*Sveučilište u Zadru*)
Today, when I became a pioneer...: Education in the socialist spirit
- 15.00 **Vucina Zoric** (*Univerzitet Crne Gore*)
Transformation of Philosophy from Marxism to Theology in the educational system of Yugoslavia: The Case of Montenegro

15.35 PŘESTÁVKA / PAUSE

16.00 **Aija Abens** (*Latvias Okupācijas muzejs*)

Teaching history during war time – preparation of history teachers at the University of Latvia during World War 2

16.40 **May Jehle** (*Akademie der bildenden Künste Wien*)

Die Behandlung des revolutionären Neuanfangs als Legitimationsfigur im Staatsbürgerkundeunterricht der DDR

SEKCE B - Room G 304

Moderace/Moderated by A. Rajský / M. Nišpanská

14.20 **Zdeněk Beneš** (*Univerzita Karlova v Praze*)

Český (československý) školní dějepis v první polovině 50. let 20. století

14.45 **Jaroslav Koťa** (*Univerzita Karlova v Praze*)

Modernizace výuky a školy v podmínkách totalitární společnosti

15.10 **Tomáš Jiránek** (*Univerzita Pardubice*)

Vojenské střední školství v Československu po roce 1948

15.35 PŘESTÁVKA / PAUSE

16.00 **Richard Jedlička** (*Technická univerzita v Liberci, Metropolitní univerzita Praha*)

Československá pedagogická psychologie ve službách socialistické pedagogiky

16.25 **Martin Strouhal** (*Univerzita Karlova v Praze*)

K povaze diskursu československé marxistické pedagogiky

16.50 **Jan Šimek** (*Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského*)

Vědecko-ateistická výchova v československé socialistické škole

SEKCE C - Room G 305

Moderace/Moderated by D. Kasperová / M. Šustová

14.20 **Růžena Váňová** (*Univerzita Karlova v Praze*)

Jilemnické gymnázium v období protektorátu v kontextu středoškolské protektorátní „politiky“

14.45 **Magdaléna Šustová** (*Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského*)

Inspektor Gustav Werner a jeho vliv na fungování českých středních škol v Protektorátu Čechy a Morava

15.10 **Jiří Hnilica** (*Univerzita Karlova v Praze*)

Pád učitelské elity: český středoškolský učitel v polovině 20. století

15.35 PŘESTÁVKA / PAUSE

- 16.00 **Jana Bartošová** (*Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského*)
17. listopad 1939 a perzekuce vysokoškolského studentstva
- 16.25 **Boris Titzl** (*Univerzita Hradec Králové*)
Jak a komu učitelé slibovali
- 16.50 **Tibor Vojtko** (*Univerzita Hradec Králové*)
Ideologie jako kurikulární problém elementární výuky čtení žáků s mentálním postižením (ZvŠ) v mezidobí let 1960 až 1983

SEKCE D - Room G 306

Moderace/Moderated by J. Novotová / A. Rozkocová

- 14.20 **Adriana Sarközyová** (*Univerzita Komenského v Bratislave*)
Saleziánska výchovná koncepcia Jána Bosca v kontexte komunistického režimu na Slovensku
- 14.45 **Jan Vyhnálek, Dominik Dvořák** (*Univerzita Karlova v Praze*)
Systém mimo systém: edukační aktivity českých salesiánů v době normalizace
- 15.10 **Drahomíra Nováková** (*Městské muzeum a knihovna Čáslav*)
Bohumil Pospíšil – cesta od skautského vůdce přes instruktora Kuratoria ke skupinovému vedoucímu PO SSM
- 15.35 PŘESTÁVKA / PAUSE
- 16.00 **Pavla Koritenská** (*Muzeum východních Čech v Hradci Králové*)
Být učitelem je poslání
- 16.25 **Eduard Lukáč** (*Prešovská univerzita Prešov*)
Štefan Holček – nedocenený odkaz příběhu pedagoga s trpkým koncom
- 16.50 **Zdeňka Kulhavá** (*Muzeum východních Čech v Hradci Králové*)
Vzpomínky na 80. léta v Československu

SEKCE E - Room G 302

Moderace/Moderated by M. Marešová / P. Urbánek

- 14.20 **Márka Potočárová** (*Univerzita Komenského v Bratislave*)
Problematika rodiny v totalitním systému
- 14.45 **Simona Kyrková** (*Technická univerzita v Liberci*)
České školství ve Vídni v období 1938-1945 – snaha o pokračování českého menšinového školství v podmínkách totality
- 15.10 **Marián Cipár** (*Trnavská univerzita v Trnave*)
Katolícke školstvo v rámci školského systému na Slovensku v rokoch 1938-1948

15.35 PŘESTÁVKA / PAUSE

16.00 **Jana Gašparovičová** (*Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnavě*)
Židovské školstvo v období Slovenského štátu

16.25 **Ludmila Nesukh, Andrej Nesukh** (*Východoevropská slavistická universita v Užhorodě*)
Specifika školství a práce s dětmi a mládeží na Ukrajině v období SSSR

16.50 **Jiří Zlatohlávek** (*Východoevropská slavistická universita v Užhorodě*)
Otázky školství židovské komunity na západní Ukrajině v letech 1945-1992

SEKCE F - Room G 303

Moderace/Moderated by J. Jursová / O. Dymokurský

14.20 **Jana Štulrajterová** (*Univerzita Komenského v Bratislave*)
Slovenská Univerzita v okovách národnosocialistickej štátnej ideológie v dobe Slovenského štátu

14.45 **Lucia Valkovičová** (*Trnavská univerzita v Trnave*)
Obsahové zameranie časopisu Pedagogický zborník v období Slovenského štátu (1939-1945)

15.10 **Ján Gunčaga** (*Katolícka univerzita v Ružomberku*)
Vyučovanie matematiky na Učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule v období Slovenského štátu

15.35 PŘESTÁVKA / PAUSE

16.00 **Helena Palat'ková** (*Katolícka univerzita v Ružomberku*)
Učiteľský ústav v Leviciach ako jadro vzdelávania na slovensko- maďarskom pomedzí

16.40 **Miroslav Gejdoš** (*Katolícka univerzita v Ružomberku*)
Ján Kollár básnik, ideológ všeslovanskej vzájomnosti a jeho prínos pre pedagogiku

17.30 ZÁVĚR KONFERENCE / KONFERENZ ABSCHLUß / END OF CONFERENCE
3. patro – foyer / 3. Stock – Foyer / 3rd floor – foyer

Děkujeme za podporu
Wir danken für die Unterstützung
We thanks for support to

